
Raghuvansha 19 by Kalidas

—
ರಘುವಂಶಂ ಸರ್ಗಃ 19 ಅಗ್ನಿವರ್ಣಶೃಂಗಾರ ಕಾಲಿದಾಸಕೃತಂ
—

Document Information

Text title : raghuvansha19 agnivarNashRiNGaara

File name : raghuvansha19.itx

Category : major_works, svvara, kAlidAsa

Location : doc_z_misc_major_works

Author : kalidasa

Transliterated by : Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

Proofread by : Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

Latest update : December 20, 2005

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 17, 2022

sanskritdocuments.org

ರಘುವಂಶಂ ಸರ್ಗಃ 19 ಅಗ್ನಿವರ್ಣಶೃಂಗಾರ ಕಾಲಿದಾಸಕೃತಂ

ಅಗ್ನಿವರ್ಣಮಭಿಷಿಚ್ಯ ರಾಘವಃ ಸ್ವೇ ಪದೇ ತನಯಮಗ್ನಿತೇಜಸಂ .
ಶಿಶ್ರಿಯೇ ಶ್ರುತವತಾಮಪಶ್ಚಿಮಃ ಪಶ್ಚಿಮೇ ವಯಸಿ ನೈಮಿಷಂ ವಶೀ .. 19-1..
ತತ್ರ ತೀರ್ಥಸಲಿಲೇನ ದೀರ್ಘಿಕಾಸ್ತಲ್ಪಮಂತರಿತಭೂಮಿಭಿಃ ಕುಶೈಃ .
ಸೌಧವಾಸಮುಟಜೇನ ವಿಸ್ತೃತಃ ಸಂಚಿಕಾಯ ಫಲನಿಃಸ್ಪೃಹಸ್ತಪಃ .. 19-2..
ಲಬ್ಧಪಾಲನವಿಧೌ ನ ತತ್ಪುತಃ ಖೇದಮಾಪ ಗುರುಣಾ ಹಿ ಮೇದಿನೀ .
ಭೋಕ್ತುಮೇವ ಭುಜನಿರ್ಜಿತದ್ವಿಷಾ ನ ಪ್ರಸಾಧಯಿತುಮಸ್ಯ ಕಲ್ಪಿತಾ .. 19-3..
ಸೋಽಧಿಕಾರಮಭಿಕಃ ಕುಲೋಚಿತಂ ಕಾಶ್ಚನ ಸ್ವಯಮವರ್ತಯತ್ಸಮಾಃ .
ಸಂನಿವೇಶ್ಯ ಸಚಿವೇಷ್ಟತಃಪರಂ ಸ್ತ್ರೀವಿಧೇಯನವಯೌವನೋಽಭವತ್ .. 19-4..
ಕಾಮಿನೀಸಹಚರಸ್ಯ ಕಾಮಿನಸ್ತಸ್ಯ ವೇಶ್ಯಸು ಮೃದಂಗನಾದಿಷು .
ಋದ್ಧಿಮಂತಮಧಿಕರ್ಧ್ಧಿರುತ್ತರಃ ಪೂರ್ವಮುತ್ಸವಮಪೋಹದುತ್ಸವಃ .. 19-5..
ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಪರಿಶೂನ್ಯಮಕ್ಷಮಃ ಸೋಽಥುಮೇಕಮಪಿ ಸ ಕ್ಷಣಾಂತರಂ .
ಅಂತರೇವ ವಿಹರಂದಿವಾನಿಶಂ ನ ವ್ಯಪೈಕ್ಷತ ಸಮುತ್ಸುಕಾಃ ಪ್ರಜಾಃ .. 19-6..
ಗೌರವಾದ್ಯದಪಿ ಜಾತು ಮಂತ್ರಿಣಾಂ ದರ್ಶನಂ ಪ್ರಕೃತಿಕಾಂಕ್ಷಿತಂ ದದೌ .
ತದ್ಗವಾಕ್ಷವಿವರಾವಲಂಬಿನಾ ಕೇವಲೇನ ಚರಣೇನ ಕಲ್ಪಿತಂ .. 19-7..
ತಂ ಕೃತಪ್ರಣತಯೋಽನುಜೀವಿನಃ ಕೋಮಲಾತ್ಮನಖರಾಗರೂಪಿತಂ .
ಭೇಜಿರೇ ನವದಿವಾಕರಾತಪಸ್ವಷ್ಟಪಂಕಜತುಲಾಧಿರೋಹಣಂ .. 19-8..
ಯೌವನೋನ್ನತವಿಲಾಸಿನೀಸ್ತನಕ್ಷೋಭಲೋಲಕಮಲಾಶ್ಚ ದೀರ್ಘಿಕಾಃ .
ಗುಂಠಮೋಹನಗೃಹಾಸ್ತದಂಬುಭಿಃ ಸ ವ್ಯಗಾಹತ ವಿಗಾಢಮನ್ಮಥಃ .. 19-9..
ತತ್ರ ಸೇಕಹೃತಲೋಚನಾಂಜನೈರ್ಧೌತರಾಗಪರಿಪಾಟಲಾಧರೈಃ .
ಅಂಗನಾಸ್ತಮಧಿಕಂ ವ್ಯಲೋಭಯನ್ನರ್ಪಿತಪ್ರಕೃತಕಾಂತಿಭಿರ್ಮುಖೈಃ .. 19-10..
ಘ್ರಾಣಕಾಂತಮಧುಗಂಧಕರ್ಷಿಣೀಃ ಪಾನಭೂಮಿರಚನಾಃ ಪ್ರಿಯಾಸಖಃ .
ಅಭ್ಯಪದ್ಯತ ಸ ವಾಸಿತಾಸಖಃ ಪುಷ್ಟಿತಾಃ ಕಮಲಿನೀರಿವ ದ್ವಿಪಃ .. 19-11..
ನಾತಿರೇಕಮದಕಾರಣಂ ರಹಸ್ತೇನ ದತ್ತಮಭಿಲೇಷುರಂಗನಾಃ .
ತಾಭಿರಪ್ಯುಪಹೃತಂ ಮುಖಾಸವಂ ಸೋಽಪಿಬದ್ಧಕುಲತುಲ್ಯದೋಹದಃ .. 19-12..
ಅಂಕಮಂಕಪರಿವರ್ತನೋಚಿತೇ ತಸ್ಯ ನಿನ್ಯತುರಶೂನ್ಯತಾಮುಭೇ .
ವಲ್ಲಕೀ ಚ ಹೃದಯಂಗಮಕ್ಷಮಾ ವಲ್ಲುವಾಗಪಿ ಚ ವಾಮಲೋಚನಾ .. 19-13..

ಸ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಹತಪುಷ್ಕರಃ ಕೃತೀ ಲೋಲಮಾಲ್ಯವಲಯೋ ಹರನ್ನನಃ .
 ನರ್ತಕೀರಭಿನಯಾತಿಲಂಘಿನೀಃ ಪಾರ್ಶ್ವವರ್ತಿಷು ಗುರುಷ್ವಲಜ್ಜಯತ್ .. 19-14..
 ಚಾರು ನೃತ್ಯವಿಗಮೇ ಸ ತನ್ಮುಖಂ ಸ್ವೇದಭಿನ್ನತಿಲಕಂ ಪರಿಶ್ರಮಾತ್ .
 ಪ್ರೇಮದತ್ತವದನಾನಿಲಃ ಪಿಬನ್ನತ್ಯಜೀವದಮರಾಲಕೇಶ್ವರೌ .. 19-15..
 ತಸ್ಯ ಸಾವರಣದೃಷ್ಟಸಂಧಯಃ ಕಾಮ್ಯವಸ್ತುಷು ನವೇಷು ಸಂಗಿನಃ .
 ವಲ್ಲಭಾಭಿರುಪಸೃತ್ಯ ಚಕ್ರಿರೇ ಸಾಮಿಭುಕ್ತವಿಷಯಾಃ ಸಮಾಗಮಾ .. 19-16..
 ಅಂಗುಲೀಕಿಸಲಯಾಗ್ರತರ್ಜನಂ ಭ್ರೂವಿಭಂಗಕುಟಿಲಂ ಚ ವೀಕ್ಷಿತಂ .
 ಮೇಖಲಾಭಿರಸಕೃಚ್ಚ ಬಂಧನಂ ವಂಚಯನ್ಪ್ರಣಯಿನೀರವಾಪ ಸಃ .. 19-17..
 ತೇನ ದೂತಿವಿದಿತಂ ನಿಷೇದುಷಾ ಪೃಷ್ಠತಃ ಸುರತವಾರರಾತ್ರಿಷು .
 ಶುಶ್ರುವೇ ಪ್ರಿಯಜನಸ್ಯ ಕಾತರಂ ವಿಪ್ರಲಂಭಪರಿಶಂಕಿನೋ ವಚಃ .. 19-18..
 ಲೌಲ್ಯಮೇತ್ಯ ಗೃಹಿಣೀಪರಿಗ್ರಹಾನ್ನರ್ತಕೀಷ್ಟಸುಲಭಾಸು ತದ್ವಪುಃ .
 ವರ್ತತೇ ಸ್ಮ ಸ ಕಥಂಚಿದಾಲಿಖನ್ನಂಗುಲೀಕ್ಷರಣಸನ್ನವರ್ತಿಕಃ .. 19-19..
 ಪ್ರೇಮಗರ್ವಿತವಿಪಕ್ಷಮತ್ಸರಾದಾಯತಾಶ್ಚ ಮದನಾನ್ಮಹೀಕ್ಷಿತಂ .
 ನಿನ್ಯುರುತ್ಸವವಿಧಿಚ್ಛಲೇನ ತಂ ದೇವ್ಯ ಉಜ್ಜಿತರುಷಃ ಕೃತಾರ್ಥತಾಂ .. 19-20..
 ಪ್ರಾತರೇತ್ಯ ಪರಿಭೋಗಶೋಭಿನಾ ದರ್ಶನೇನ ಕೃತಖಂಡನವ್ಯಥಾಃ .
 ಪ್ರಾಂಜಲಿಃ ಪ್ರಣಯಿನೀಃ ಪ್ರಸಾದಯನ್ನೋಽದುನೋತ್ಪ್ರಣಯಮಂಥರಃ ಪುನಃ ..
 19-21..
 ಸ್ವಪ್ನಕೀರ್ತಿವಿಪಕ್ಷಮಂಗನಾಃ ಪ್ರತ್ಯಭೈತ್ಸುರವದಂತ್ಯ ಏವ ತಂ .
 ಪ್ರಚ್ಛದಾಂತಗಲಿತಾಶ್ಚುಬಿಂದುಭಿಃ ಕ್ರೋಧಭಿನ್ನವಲಯೈರ್ವಿವರ್ತನೈಃ .. 19-22..
 ಕ್ಲಪ್ತಪುಷ್ಪಶಯನಾಽಲ್ಲತಾಗೃಹಾನೇತ್ಯ ದೂತಿಕೃತಮಾರ್ಗದರ್ಶನಃ .
 ಅನ್ವಭೂತ್ಪರಿಜನಾಂಗನಾರತಂ ಸೋಽವರೋಧಭಯವೇಪಧೂತ್ತರಂ .. 19-23..
 ನಾಮ ವಲ್ಲಭಜನಸ್ಯ ತೇ ಮಯಾ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಭಾಗ್ಯಮಪಿ ತಸ್ಯ ಕಾಂಕ್ಷ್ಯತೇ .
 ಲೋಲುಪಂ ನನು ಮನೋ ಮಮೇತಿ ತಂ ಗೋತ್ರವಿಸ್ವಲಿತಮೂಚುರಂಗನಾಃ .. 19-
 24..
 ಚೂರ್ಣಬಭ್ರು ಉಲಿತಸ್ರಗಾಕುಲಂ ಛಿನ್ನಮೇಖಲಮಲಕ್ತಕಾಂಕಿತಂ .
 ಉತ್ಥಿತಸ್ಯ ಶಯನಂ ವಿಲಾಸಿನಸ್ತಸ್ಯ ವಿಭ್ರಮರತಾನ್ಯಪಾವ್ಯಣೋತ್ .. 19-25..
 ಸ ಸ್ವಯಂ ಚರಣರಾಗಮಾದಧೇ ಯೋಷಿತಾಂ ನ ಚ ತಥಾ ಸಮಾಹಿತಃ .
 ಲೋಭ್ಯಮಾನನಯನಃ ಶ್ಲಥಾಂಶುಕೈರ್ಮೇಖಲಾಗುಣಪದೈರ್ನಿಂತಂಬಿಭಿಃ .. 19-26..
 ಚುಂಬನೇ ವಿಪರಿವರ್ತಿತಾಧರಂ ಹಸ್ತರೋಧಿ ರಶನಾವಿಘಟ್ಟನೇ .
 ವಿಘ್ನಿತೇಚ್ಛಮಪಿ ತಸ್ಯ ಸರ್ವತೋ ಮನ್ಮಥೇಂಧನಮಭೂದ್ವಧೂರತಂ .. 19-27..
 ದರ್ಪಣೇಷು ಪರಿಭೋಗದರ್ಶಿನೀರ್ನರ್ಮಪೂರ್ವಮನುಪೃಷ್ಠಸಂಸ್ಥಿತಃ .

ಭಾಯಯಾ ಸ್ಮಿತಮನೋಜ್ಞಯಾ ವಧೂರ್ಪೀನಿಮೀಲಿತಮುಖೀಶ್ಚಕಾರ ಸಃ .. 19-28..

ಕಂಠಸಕ್ತಮೃದುಬಾಹುಬಂಧನಂ ನೃಸ್ತಪಾದತಲಮಗ್ರಪಾದಯೋಃ .
ಪ್ರಾರ್ಥಯಂತ ಶಯನೋತ್ಥಿತಂ ಪ್ರಿಯಾಸ್ತಂ ನಿಶಾತ್ಯಯವಿಸರ್ಗಚುಂಬನಂ .. 19-29..

ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ದರ್ಪಣತಲಸ್ಥಮಾತ್ಮನೋ ರಾಜವೇಷಮತಿಶಕ್ತಶೋಭಿನಂ .
ಪಿಪ್ರಿಯೇ ನ ಸ ತಥಾ ಯಥಾ ಯುವಾ ವ್ಯಕ್ತಲಕ್ಷ್ಮಪರಿಭೋಗಮಂಡನಂ .. 19-30..
ಮಿತ್ರಕೃತ್ಯಮಪದಿಶ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವತಃ ಪ್ರಸ್ಥಿತಂ ತಮನವಸ್ಥಿತಂ ಪ್ರಿಯಾಃ .
ವಿದ್ಮಹೇ ಶಠ ಪಲಾಯನಚ್ಛಲಾನ್ಯಂಜನೇತಿ ರುರುಧುಃ ಕಚಗ್ರಹೈಃ .. 19-31..
ತಸ್ಯ ನಿರ್ದಯರತಿಶ್ರಮಾಲಸಾಃ ಕಂಠಸೂತ್ರಮಪದಿಶ್ಯ ಯೋಷಿತಃ .
ಅಧ್ಯಶೇರತ ಭ್ರಹದ್ಭುಜಾಂತರಂ ಪೀವರಸ್ತನವಿಲುಪ್ತಚಂದನಂ .. 19-32..
ಸಂಗಮಾಯ ನಿಶಿ ಗೂಢಚಾರಿಣಂ ಚಾರದೂತಿಕಥಿತಂ ಪುರೋಗತಾಃ .
ವಂಚಯಿಷ್ಯಸಿ ಕುತಸ್ತಮೋವೃತಃ ಕಾಮುಕೇತಿ ಚಕೃಷುಸ್ತಮಂಗನಾಃ .. 19-33..
ಯೋಷಿತಾಮುಡುಪತೇರಿವಾರ್ಚಿಷಾಂ ಸ್ವರ್ಶನಿವೃತಿಮಸಾವವಾಪ್ನುವನ್ .
ಆರುರೋಹ ಕುಮುದಾಕರೋಪಮಾಂ ರಾತ್ರಿಜಾಗರಪರೋ ದಿವಾಶಯಃ .. 19-34..
ವೇಣುನಾ ದಶನಪೀಡಿತಾಧರಾ ವೀಣಯಾ ನಖಪದಾಂಕಿತೋರವಃ .
ಶಿಲ್ಪಕಾರ್ಯ ಉಭಯೇನ ವೇಜಿತಾಸ್ತಂ ವಿಜಿಹ್ಮನಯನಾ ವ್ಯಲೋಭಯನ್ .. 19-35..

ಅಂಗಸತ್ತ್ವ ವಚನಾಶ್ರಯಂ ಮಿಥಃ ಸ್ತ್ರೀಷು ನೃತ್ಯಮುಪಧಾಯ ದರ್ಶಯನ್ .
ಸ ಪ್ರಯೋಗನಿಪುಣೈಃ ಪ್ರಯೋಕ್ತಭಿಃ ಸಂಜಘರ್ಷ ಸಹ ಮಿತ್ರಸಂನಿಧೌ .. 19-36..
ಅಂಸಲಂಬಿಕುಟಜಾರ್ಜುನಸ್ಪ್ರಜಸ್ತಸ್ಯ ನೀಪರಜಸಾಂಗರಾಗಿಣಃ .
ಪ್ರಾವೃಷಿ ಪ್ರಮದಬರ್ಹಿಣೇಷ್ವಭೂತ್ಯ ತ್ರಿಮಾದ್ರಿಷು ವಿಹಾರವಿಭ್ರಮಃ .. 19-37..
ವಿಗ್ರಹಾಚ್ಚ ಶಯನೇ ಪರಾಜ್ಞುಖೀರ್ನಾನುನೇತುಮಬಲಾಃ ಸ ತತ್ತ್ವ ರೇ .
ಆಚಕಾಂಕ್ಷ ಘನಶಬ್ದವಿಕ್ಲವಾಸ್ತಾ ವಿವೃತ್ಯ ವಿಶತೀರ್ಭುಜಾಂತರಂ .. 19-38..
ಕಾರ್ತಿಕೀಷು ಸವಿತಾನಹರ್ಮ್ಯಭಾಗ್ಯಾಮಿನೀಷು ಲಲಿತಾಂಗನಾಸಖಃ .
ಅನ್ವಭುಂಕ್ತ ಸುರತಶ್ರಮಾಪಹಾಂ ಮೇಘಮುಕ್ತವಿಶದಾಂ ಸ ಚಂದ್ರಿಕಾಂ .. 19-39..
ಸೈಕತಂ ಸ ಸರಯೂಂ ವಿವೃಣ್ಣತೀಂ ಶ್ರೋಣಿಬಿಂಬಮಿವ ಹಂಸಮೇಖಲಂ .
ಸ್ವಪ್ರಿಯಾವಿಲಸಿತಾನುಕಾರಿಣೀಂ ಸೌಧಜಾಲವಿವರೈರ್ವ್ಯಲೋಕಯತ್ .. 19-40..
ಮರ್ಮರೈರಗುರುಧೂಪಗಂಧಿಭಿರ್ವ್ಯಕ್ತಹೇಮರಶನೈಸ್ತಮೇಕತಃ .
ಜಹ್ನುರಾಗ್ರಧನಮೋಕ್ಷಲೋಲುಪಂ ಹೈಮನೈರ್ನಿವಸನೈಃ ಸುಮಧ್ಯಮಾಃ .. 19-41..
ಅರ್ಪಿತಸ್ತಿಮಿತದೀಪದೃಷ್ಟಯೋ ಗರ್ಭವೇಶ್ಮಸು ನಿವಾತಕುಕ್ಷಿಷು .
ತಸ್ಯ ಸರ್ವಸುರತಾಂತರಕ್ಷಮಾಃ ಸಾಕ್ಷಿತಾಂ ಶಿಶಿರರಾತ್ರಯೋ ಯಯುಃ .. 19-42..

ದಕ್ಷಿಣೇನ ಪವನೇನ ಸಂಭೃತಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಚೂತಕುಸುಮಂ ಸಪಲ್ಲವಂ .
 ಅನ್ವನೈಷುವರವಧೂತವಿಗ್ರಹಾಸ್ತಂ ದುರುತ್ಸಹವಿಯೋಗಮಂಗನಾಃ .. 19-43..
 ತಾಃ ಸ್ವಮಂಕಮಧಿರೋವ್ಯ ದೋಲಯಾ ಪ್ರೇಂಖಯನ್ವರಿಜನಾಪವಿದ್ಧಯಾ .
 ಮುಕ್ತರಜ್ಜು ನಿಬಿಡಂ ಭಯಚ್ಛಲಾತ್ಕಂಠಬಂಧನಮವಾಪ ಬಾಹುಭಿಃ .. 19-44..
 ತಂ ಪಯೋಧರನಿಷಿಕ್ತಚಂದನೈರ್ಮೌಕ್ತಿಕಗ್ರಥಿತಚಾರುಭೂಷಣೈಃ .
 ಗ್ರೀಷ್ಮವೇಷವಿಧಿಭಿಃ ಸಿಷೇವಿರೇ ಶ್ರೋಣಿಲಂಬಿಮಣಿಮೇಖಲೈಃ ಪ್ರಿಯಾಃ .. 19-45..
 ಯತ್ರ ಲಗ್ನಸಹಕಾರಮಾಸವಂ ರಕ್ತಪಾಟಲಸಮಾಗಮಂ ಪಪೌ .
 ತೇನ ತಸ್ಯ ಮಧುನಿರ್ಗಮಾತ್ಯ ಶಶ್ಚಿತ್ತಯೋನಿರಭವತ್ಪುನರ್ನವಃ .. 19-46..
 ಏವಮಿಂದ್ರಿಯಸುಖಾನಿ ನಿರ್ವಿಶನ್ನನ್ಯಕಾರ್ಯವಿಮುಖಃ ಸ ಪಾರ್ಥಿವಃ .
 ಆತ್ಮಲಕ್ಷಣನಿವೇದಿತಾನ್ಯತೂನತ್ಯವಾಹಯದನಂಗವಾಹಿತಃ .. 19-47..
 ತಂ ಪ್ರಮತ್ತಮಪಿ ನ ಪ್ರಭಾವತಃ ಶೇಕುರಾಕ್ರಮಿತುಮನ್ಯಪಾರ್ಥಿವಾಃ .
 ಆಮಯಸ್ತು ರತಿರಾಗಸಂಭವೋ ದಕ್ಷಶಾಪ ಇವ ಚಂದ್ರಮಕ್ಷಿಣೋತ್ .. 19-48..
 ದೃಷ್ಟದೋಷಮಪಿ ತನ್ನ ಸೋಽತ್ಯಜತ್ಸಂಗವಸ್ತು ಭಿಷಜಾಮನಾಶ್ರವಃ .
 ಸ್ವಾದುಭಿಸ್ತು ವಿಷಯೈರ್ಹೃತಸ್ತತೋ ದುಃಖಮಿಂದ್ರಿಯಗಣೋ ನಿವಾರ್ಯತೇ .. 19-
 49..
 ತಸ್ಯ ಪಾಂಡುವದನಾಲ್ಪಭೂಷಣಾ ಸಾವಲಂಬಗಮನಾ ಮೃದುಸ್ವನಾ .
 ರಾಜಯಕ್ಷ ಪರಿಹಾನಿರಾಯಯೌ ಕಾಮಯಾನಸಮವಸ್ಥಯಾ ತುಲಾಂ .. 19-50..
 ವ್ಯೋಮ ಪಶ್ಚಿಮಕಲಾಸ್ಥಿತೇಂದು ವಾ ಪಂಕಶೇಷಮಿವ ಘರ್ಮಪಲ್ವಲಂ .
 ರಾಜ್ಞಿ ತತ್ಕುಲಮಭೂತ್ಯ ಯಾತುರೇ ವಾಮನಾರ್ಚಿರಿವ ದೀಪಭಾಜನಂ .. 19-51..
 ಬಾಢಮೇಷ ದಿವಸೇಷು ಪಾರ್ಥಿವಃ ಕರ್ಮ ಸಾಧಯತಿ ಪುತ್ರಜನ್ಮನೇ .
 ಇತ್ಯದರ್ಶಿತರುಜೋಽಸ್ಯ ಮಂತ್ರಿಣಃ ಶಶ್ವದೂಚುರಘಶಂಕಿನೀಃ ಪ್ರಜಾಃ .. 19-52..
 ಸ ತ್ವನೇಕವನಿತಾಸಖೋಽಪಿ ಸನ್ನಾವನೀಮನವಲೋಕ್ಯ ಸಂತತಿಂ .
 ವೈದ್ಯಯತ್ನಪರಿಭಾವಿನಂ ಗದಂ ನ ಪ್ರದೀಪ ಇವ ವಾಯುಮತ್ಯಗಾತ್ .. 19-53..
 ತಂ ಗೃಹೋಪವನಏವ ಸಂಗತಾಃ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ರತುವಿದಾ ಪುರೋಧಸಾ .
 ರೋಗಶಾಂತಿಮಪದಿಶ್ಯ ಮಂತ್ರಿಣಃ ಸಂಭೃತೇ ಶಿಖಿನಿ ಗೂಢಮಾದಧುಃ .. 19-54..
 ತೈಃ ಕೃತಪ್ರಕೃತಿಮುಖ್ಯಸಂಗ್ರಹೈರಾಶು ತಸ್ಯ ಸಹಧರ್ಮಚಾರಿಣೀ .
 ಸಾಧು ದೃಷ್ಟಶುಭಗರ್ಭಲಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತ್ಯಪದ್ಯತ ನರಾಧಿಪಶ್ರಿಯಂ .. 19-55..
 ತಸ್ಯಾಸ್ತಥಾವಿಧನರೇಂದ್ರವಿಪತ್ತಿಶೋಕಾ-
 ದುಷ್ಟೈರ್ವಿಲೋಚನಜಲೈಃ ಪ್ರಥಮಾಭಿತಪ್ತಃ .
 ನಿರ್ವಾಪಿತಃ ಕನಕಕುಂಭಮುಖೋಜ್ಜಿತೇನ
 ವಂಶಾಭಿಷೇಕವಿಧಿನಾ ಶಿಶಿರೇಣ ಗರ್ಭಃ .. 19-56..
 ತಂ ಭಾವಾರ್ಥಂ ಪ್ರಸವಸಮಯಾಕಾಂಕ್ಷಿಣೀನಾಂ ಪ್ರಜಾನಾ-

ಮಂತಗೂಢಂ ಕ್ಷಿತಿರಿವ ನಭೋಬೀಜಮುಷ್ಟಿಂ ದಧಾನಾ .
ಮೌಲ್ಯೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ಸ್ಥವಿರಸಚಿವೈರ್ಹೇಮಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಾ
ರಾಜ್ಞೀ ರಾಜ್ಯಂ ವಿಧಿವದಶಿಷದ್ಭರ್ತುರವ್ಯಾಹತಾಜ್ಞಾ .. 19-57..
ಇತಿ ಶ್ರೀರಘುವಂಶೇ ಮಹಾಕಾವ್ಯೇ ಕವಿಶ್ರೀಕಾಲಿದಾಸ-
ಕೃತಾವಗ್ನಿವರ್ಣಶೃಂಗಾರೋ ನಾಮೈಕೋನವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ..

Encoded and Proofread by Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

---

——
Raghuvansha 19 by Kalidas

pdf was typeset on December 17, 2022

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

